

Իսկ սիւս որ Ֆրանսայի կը հետեւի ,

ՍԸՐ ՃԵՂՄՈ ՖԷՐԿԻԼՈՐՆ ԸՍՍԱԼ ԹԵ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Նարանը Դերմանական քաղաքակա-

ՍԹԻՆԼԻ ԵՒ ԷՄԻՆ

Էմին փաշային առաջուան կեանքը
 զեմ գիտեր. Արիկիէի մէջ Հապէնուհոյ
 լը հետ ամուսնացած է, զայս գիտեմ.
 Կիւր մեւած է, Լյոս ամուսնութենէ
 ծնած է Էմին փաշային դուստրն Ֆէրի-

ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏԱՅ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՆ

ՓՈՐԹՈՒԿԱՆԻ ԵՒ ԱՆԳԼԻՅԱՆ

Փորժուկալի երկուք ու կէս միլիոն
անգլ. ոսկւոյ փոխառութիւնը խցճախի
կերպիւ անխաղճ ելաւ Փարիզի չքա-
պարակին վրայ: Խնդրուած գումարին
մէկ փոքր մասն հաջիւ ստորագրուե-
լով, կառավարութիւնն ետ կեցաւ և
արտաքին զօրութ գումաւն ետ տրուեցաւ:

—Սերգիս Փինթո փորձուէէջ հա-
զարագետն, որուն անգլիական հպա-
տուի Մարտիոյօճները զարկեր չէ մոռ-
ցուած, այս օրերս Լիսաբոն կը հասնի
որոյ նորոնտրի երեւոյթականութեն մի-
այ ինք է։ Մեծ պատրաստութիւն
կը կատարուին փառաւոր ընդունելու
ժիւն մ'ընկուաւ այս ժողովրդական
զինուորականին։

ՊԱՊԱԿԱՆ, ԻՇԽԱՆ, ՈՒԹԻԻՆ.

Եւրպական լրագիրք ոմանք վեր-
ջեր յուր հաներ էին թէ Պապին քա-
ղաքական իշխանութիւնը գտե՛մ մա-
նակի վերահաստատուել խորհուրդ
կայ: Իբր թէ Պապն իւր բնակութիւնն
մատրանն Թրինթինոն կամ Թրինտին
յիւստանի գաւառը պիտի փոխադրէ-
նէ: Տօն ինքնուրոյն իշխանութիւն ի
գործ պիտի դնէ եւրոյ, զերծ ո՛ւ է
Տէրութիւնն Հայաստանութենէ:

Պապը զամ կարդինալը այսպիսի
խորհուրդը մի իրօք տառեմ են պահ-
ել, Մենքն իսկ Վատիկան վերջե-
լիք նուիրակաց պատշոն տուրն է
կառավարութեանց կարծիքն իմանա-
լարատառաման վրայ։ Ամեն կառա-
վարութիւնք պարագրան պատասխա-
ներ են թէ իմարութիւն կը լինէր
այնպիսի խորհուրդ մի տառեմ, Աս-
տուր մանամանք, կաթողիկէ Տէրու-
թեանց իմաց ամենէն աւելի Պապին
պաշտօնատնութիւն ընդ Տէրութիւնք,
բացառքնակ մըրժեմ է, և պնդոր է
որպէս զի Պապական իշխանութիւնն
հաշտելի իտալիոյ պետութեան հետ,
ձանկելով իտալական միութիւնն և
թող աւարով իտալիոյ։

Պ. ԳՐԻՍՓԻ ԵՒ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ոնցպիտան և անպատասխանատու լինելով մէջ զապաղանէ զապաղաբարձի պաշտպանել զԻրեն է, իսկ պաշտօնին վրայն եւ պատասխանատուն լինան ներքեւ ապատական զապաղաբարձի հրամարիւ աւել յամենայնէջէ: Ըսոր դառն փորձը կ'աւնու Պ. Բարախի, Եւրոպայ ամենին ծայրայիշ պատասխաններն կամ լաւ եւս արմատաւականըրէն մին էր Պ. Բրիւսի, Հանրապետական էր Եւր ըսականց էրիտատարդութեան և ըստուն տարիքին մէջ, իսկ արդ ծեւութեան մէջ ջնճր պաշտպան է թոյալաւ արու լինան և թալաւարական է:

—) 125 (—

ፆቴሮፆዐ ሲሮቴኮቴ፤፡።

THE JOURNAL

6146

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆ
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

ժեղագրելու, կը տեսնես թէ ոտք
դեմ եմ, մի միջոցը միայն ունիմ գեղեց
պնդելու Համար, այն է քու արհիպեոս
նք Հրաւիրելն, Հաւատարմ խոսքիւ
դռուտ, գէշ, շատ գէշ բան է ինչ որ
քեզ դուր եմ ընել, Բերել չափ եմ ալ
եմ թէ պէտք է արդեալիւ անկեղիւ
ապարտութիւնը, եւ սակայն չպի
տարաբարձ քայն, Պատճառն այն է
իմ պատգամախոսութիւնս՝ զոր ուրիշ
նք լաւ պիտի ինքրպէս ճ համարեն: Կը
կազմէ զիս այդ գործին չխառնուիլ ..
Ինչ էս կրնալ ըլլալ որ Հնարաւու
նին ըսեմ գտաւարեցնելու, Հէջնիս
բան է Թընթաթէ՛՛ը պատճախ տամ Բայց
քանզի չեմ կրնար ընել, անկարելի է
եւ Կարծեմ զիս պիտ ըսեն ինչ
տօնիւն՝ Հայրս առեալմ սպանեալ ըլ
նէմ, Կարծեմ անպատեհի մատու

Դիմել մե իսկ գործած ըլլար... չեմ գի-
տիտ իմ յարգածութեան... Ինչո՞ւ չը
հոգիս կրնայի բան մը ընել, ժողովուրդ,
սոսկեմ չար կ'ըն չեմ, մի Կեսեւերի ա-
նաւառջին շարժմանը, իմը շարժումն է, կ'ըմ-
բռնուենք, ստիպեց արդարութենէն թելա-
ւըրդալ... աստի յոր եկեալար...
Ասպարեցան այն է որ ինքն խոստանա-
նանմ մէկուն չընել այդ գաղտնիքը, զգեց-
առով իր պատեն, և բրածներուդ նակա-
նով չեմ նանքեր զգեց

Ժէպէպիւս, իր որդիին այսպէս ծնրա-
ւոր տեսնելով, դժուարաւ կը զսպէր ար-
տասուքը՝
Ինքն անոր վիշտ կը պատճառէր ու
այնքա՛ն կը սիրէր զանիկայ։

[illegible]

—[Մակայան այնպիսի ահաւոր ոճիւրներ
կան որ վրէժխնդրութիւնը ներելի է :
—Ես չեմ վիճաբանիր, թէ՛ քաղաքիւտ,
այլ է կապալանը : Չե՛ս հաստատր խօսքիս,
երբ կ'ըսեմ զեզ թէ՛ իմ պարտականու-
թիւնայ է լռել, յոյն իսկ երբ ամենապի-
տեցեայ էակին վրայ ըլլայ խոզիլը :
—Ա՛հ, ո՛ր հաւատարմ ձեռն :

—Եթէ չես հաւատար, Ժէպդուիւտ,
երթանք եպիսկոպոսը գտնել: Ինքը կըսէ
ձեզ . . .

— Լի՞ց հարկի,
— Ուրեմն, Ժեդուկուտ, . . .
— Ուրեմն չեմ ուզեր որ անմեղ մը
պատժուի. չեմ ուզեր մահաւանդ որ Ռը.
Ետրէնի նման վատ և գարշիկի արարած
մը այլ եւս իբր պարկեշտ մարդ մը ձանչ-
դուի:

Երեցն ոտքի է ելաւ,
 Իր հրապարտ աշխարհ
 Եւ յուսմատաւ ի վրէժն կ'արտայայտին:
 — Թշուառական է կեն, զոչեց,
 Ժժեղուհար շատ առկի զօրսոր էր
 Իր օրոյցն թարխմեան առեւ զան անոր
 Իրաւաստանն առեւ: Եթէ կ'ոչ շարու:
 Եւսկեր աղիւթն, զոչեց հեղ նոյն իտոր
 Կախիմար: Այժմ որ կ'սպասեար, իր պա-
 ղարեւոթ խիւրը վերտապաւ:
 — Պարոն երեց, իմ թառքեր տրամա-
 ղանական չեն ընալին: Երբ Թեոօթիկ
 Կեղեւտաւոր առեկին առեւ ելաւ, ձեր
 Կեղեւտար որոտէր իր պաշտպանիկ զայն:
 Եթէ յիշեւ թէ ինչ Զանգեր ըրիք այն
 Ժամանակ զինքն իմ կեղեւտեար: Համար
 Իր պա ընթացեկն, թէ ինչ քուտն եւ

Գաղափար է կանգնում մեզից ունեցած միջերես-
մասին, մեր երթուղի պետք խորհրդարանին պատ-
հասաւ: Չերմուխին կերպով պապառե-
ցաւ մեր արտաւ գիր իր համայնքը շար-
քաւորած իրիկիս պատկերը նամար: Եւ եր-
բայեպարիկը կը հարցադարձեր զգու, մեր
նմանք միտքը գիտնալ ուղեղը, զԵՆԱԿԻՆ
իւր թէ ինչու: Նամար այլեքան բունէ կեր-
պով կը անդէգէ: Եւ ինչու: Նամար արեւելիք
երբ ըստ Կարեւորին նաւաստանութիւն
միտքը անոր զատապարտուեցուն, ի՞նչ
պատկերները նմա: Չեր ինչ Կարեւ-
որի, Լուիք ինչ կոմիտէ եւ Ռեբուտիտի
միտքը զաւորիկը եւ կեցած թլուրը է, եւ
նմանք ինչ քանի որ հայերիկը՝ մեզած պատն-
աւորիկը: Եւ ինչու: Նամար ինչ Կարեւ-
որի, Նամար ինչ հայերիկը: Եւ ինչու:

—Այո՞, ճամբարիս են, պարտն երեց
—Այո՞, ճամբարիս են
—Եւ երգապիտի կը զարմանար: Բի՛ն, Է՛լմար, դո՛ւ բարութեան եւ ներդառման թխան Աստուծոյն ներկայութեց, ցի՛ւր ինչ հրամայեալն իմ ասեցի: Կը յիշէք ան-
ձնա՞յն, պարտն երեց, այն իշխարանա-
նի՞ց որ սուղի Կո՛նստնուք ընթերցեց պա-
նօ՛ւն, ընթրիք մը յօրում պատրաստած
ներկարկերութեւ ձեռք չդպցուի՞ր ամե-
նեհեհի, այս ալ ըսե՛ք անցողիկ: . .

—Կը յիշեմ:

—Արդ, այսօր զերեւել փոխուած են,
նորմա՞յն Կերեւե՛ն—գէ՛ր ձեր Կարճեմ—ժառն
նի՛ն եւ, նոյնը մնացած են: Բայց դո՛ւ, ի
պարտն երեց, դուք ասանում կ'ուզէիք ի
լորտաստ մասանը բռնի՞ւ, թոյլ տա՞նք Գ

Անտրիֆին ու պաշտպանել զայն և յոթի տղա
առանը չէ՝ դուք կ'ուզեք զինքն ազատել ,
Թոյլ չտալով ինձ ռզուտ քողել Գաղտնի-
բէ մը զոր դիպուածաւ իմացած եմ : Ի՞նչ
է այս հակասութեանց պատճառը :

— Եւ եթէ բռնեմք, ժողովուրդ, թէ
որտա խորը կը պահեմ իշխո միեկնոյն հա-
կախական գգացուն ու ասեմք թելադ-
րած էր ինձ այդ խօսքերն ըսելու։ Մի-
թէ այս ինչ չի՞ հաստատեն ինչ կ'ընդրե-
մք պարտականութեան մեծ ուժերը,
ըսնի որ պարտաւորուած եմ հակաբու-

Քանի առարկայ եղող անձը պատուպանելի
Քահանայի չէր համարձակեր ըսելու
Յէ կ'ատէր, Իր հակակրանքն՝ ստեղծու-
թիւնն էր, Եւ կը ստակար, երբ այս բանին
Երկը կը մտածէր,
—Ուրեմն պիտի պատասխանեմ Յէ

հետք է չեղյու անգամ փորձել գիտա-
նունքը, ևսադեմ անգամ ձեր եղբայրն ու-
նեց Ռեծառնոսի փրկել, երկրորդ ան-
գամ՝ դուք, և ես մարդուն համար
պայքարեմ շատ է, պարեն երկը, շահ է,
ևնք շատ պիտի գործանար էթէ լսել որ
որ պատիւն ու կենսքը Վրդառնի
Ռեծառն մէջ էին և ի՞նչ կը բնայիք պը-
գատուել ու կենաց,
—Ինչէն գիտեմ, Ինչ բանի կ'ա-
րարկէք,
—Վերջապէս, պարեն երկը, ըստ
Իէնգրիստ տառն ուղղակի պատասխա-
նեմ, ևս պիտի ել տեսնեմ ի՞նչ Ռեծ-
առնիւր պայքարանել շահաբոր ըլլալ է,
Ինչպիսիք ըստ իմ եղբայր, և Ինչիւն
Ինչպիսիք իսկ կ'ուզեք ընել, Այլ մարդը մեծ

Իր մը սպանած է, Ոստջ ո՞վ գիտէ թէ
 իր իր մեքերը այլ չուրի։ Անշուշտ իր քա-
 ռի բնաբարոյթն էն եւ ուղղամտութեանը
 համար չէր որ հայրենիքը կ'առեր զինքն
 հաշիւ քանի որ իր մարդ տանէ շարք հա-
 մարէն իրարէ չէ, ինքզինքնուրէն փայ ա-
 ղաւոր՝ հը, պարտն երեց, եւ եթէ այդ
 խառնուքն յոտի արարքը գիտաւորը, եթէ
 իրարայրքն մտան առջ թէ որքեք են իր
 ինտէլեկտ . . . ապահով եմ թէ թայդ պիտի
 ապրեն իրեն, ձեզնէ անկախ կերպով, ի
 իրենք ո՞նէ։ Ստանձնածանիքն արդարեւ ինքնուր-

— Ըսեւ է դուռն բան մը գլխուն, ըսաւ
բէջն ածոր թիւը սեղմելով:
— Ես բառ մը ըսի՞ որ այդպիսի եմ.
Ժաղրու թիւն մը յառաջ բերէր:
— Զեր բոլոր խօսքերն այդ բանը կը
հաստատեն:

—Ուրեմն, երբեք արեւելք պարտեմ, թէ
աւն մը չըմբի։
—Սաղայն պիտի պատասխանեմ՝ մեր
անուղղակի շարճանքն, հարեմն արդէն
պատասխանեցին։ Ինչ որ ալ ըլլայ այդ
մարզուծ վառուկիւնը, որքան ալ անար-
դար ըլլայ հարեցնուիտեան, եւ չեմ կրնար
տատուցանուիտեան զազոյնիդ մասունք՝ իմ
աւելին պիտի բռնեմ։ Եթէ սպանուիտեան
սպանանանք իւրեզ՝ Շանգիլլընի լապա-
սիւնին նման խելից արարածը մը տեղ՝ իմ
անտանաւորս մէկ անդամին ծրայ՝ ճանա-
րար, Եղջուցի վրայ, կամ Երփնիսի համար-
թոր կամ մօրս վրայ, եթէ ողջ եղած ըլ-
լայն, դաւանող լաւ թիւի պարտեմ Եր-
փնիսի անուրախ լուսի թիւն... կը հաւանան։
(Երգումս է)

